

Opgave 1 – Wereld: Wereldkoffiemarkt

Bestudeer bron 1 uit het bronnenboekje die bij deze opgave hoort.

Gebruik bron 1.

In de productieketen van koffie is sprake van een mondiale centrum-periferierelatie.

1p **1** Toon dit aan met behulp van bron 1.

In veel opkomende landen is de koffieconsumptie de laatste decennia toegenomen. Een oorzaak hiervan is de toename van de bevolking in deze landen.

2p **2** Geef twee andere oorzaken van de toegenomen koffieconsumptie in opkomende landen, elk vanuit een andere dimensie.

Het staafdiagram op atlaskaart 207B toont een ontwikkeling die gunstig is geweest voor de economie van Brazilië.

2p **3** Geef

- een oorzaak van deze ontwikkeling;
- een reden waarom deze ontwikkeling gunstig is geweest voor de economie van Brazilië.

Tegenwoordig wordt voor de productie van koffie het branden van de koffiebonen steeds vaker verplaatst naar perifere landen.

2p **4** Beredeneer op welke manier deze verplaatsing de welvaartsverschillen tussen centrumlanden en perifere landen kan beïnvloeden.

Opgave 1 – Wereld: Wereldkoffiemarkt

---

bron 1

Van koffieboon tot kopje koffie

In de productieketen van koffie is een aantal stappen te onderscheiden:

	onderdelen in de productieketen
stap 1	Koffieboeren telen koffiebonen in landen als Brazilië, Colombia, Ethiopië, Kenia en Indonesië.
stap 2	Lokale handelaren kopen de koffiebonen van de boeren en verkopen deze door aan internationale handelaren.
stap 3	Koffiebonen worden per schip vervoerd naar westerse koffie-verwerkingsbedrijven, zoals Jacobs Douwe Egberts (Nederland) en Illy (Italië).
stap 4	Koffie-experts beoordelen de kwaliteit en selecteren de beste koffiebonen voor de koopkrachtigste markten.
stap 5	Koffiebonen worden gemengd, gebrand en gemalen.
stap 6	Koffie wordt vacuüm verpakt of verwerkt in bijvoorbeeld cups of pads.
stap 7	Verkoop van koffie aan de consument in de supermarkt of in koffiewinkels zoals Starbucks.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.